

І. В. Федак

**Розв'язування задач
підвищеної складності
з математики**

Спеціальний курс

**Івано-Франківськ
2010**

ББК 22.1
УДК 51(031)
Ф 48

Друкується за рішенням вченої ради факультету математики та інформатики Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника

Рецензенти:

Кукуш О.Г., професор кафедри математичного аналізу Київського національного університету імені Тараса Шевченка, доктор фізико-математичних наук

Черевко І.М., декан факультету прикладної математики Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича, доктор фізико-математичних наук, професор

Ясінський В.А., доцент кафедри алгебри і методики викладання математики Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського, Заслужений учитель України

Федак І. В.

Розв'язування задач підвищеної складності з математики. Спеціальний курс: Навчальний посібник. – Івано-Франківськ, 2010. – 100 с.

У формі п'ятнадцяти навчальних занять систематизовані основні підходи до розв'язування задач підвищеної складності з математики.

Для учнів 7–11 класів загальноосвітніх шкіл, гімназій та ліцеїв, професійно-технічних навчальних закладів, учителів математики, керівників математичних гуртків, студентів математичних спеціальностей вищих навчальних закладів та всіх любителів нестандартних математичних задач.

© Федак І. В., 2010

Зміст

Передмова	3
Заняття №1. Парність, подільність та остачі.....	4
Заняття №2. Принцип Діріхле.....	10
Заняття №3. Метод розфарбовування.....	16
Заняття №4. Інваріанти.....	21
Заняття №5. Ігри двох осіб.....	27
Заняття №6. Квадратний тричлен.....	33
Заняття №7. Деякі методи розв'язування рівнянь.....	39
Заняття №8. Нестандартні методи розв'язування рівнянь. Діофантові рівняння.....	45
Заняття №9. Функціональні рівняння.....	51
Заняття №10. Метод математичної індукції та його модифікації.....	57
Заняття №11. Деякі методи доведення нерівностей.....	63
Заняття №12. Інші підходи до доведення нерівностей.....	69
Заняття №13. Відрізки, кути, вписані кути.....	76
Заняття №14. Площа фігури. Перерозподіл площ.....	83
Заняття №15. Геометричні нерівності. Принцип крайнього.....	89
Відповіді та вказівки до розв'язування задач.....	95
Література	99

Література.

1. Вишенський В.А., Ганюшкін О.Г., Карташов М.В., Михайловський В.І., Призва Г.Й., Ядренко М.Й. Українські математичні олімпіади: Довідник. – К.: Вища шк., 1993.– 415с.
2. Вышенский В.А., Карташов Н.В., Михайловский В.И., Ядренко М.И. Сборник задач Киевских математических олимпиад.– К.: Вища шк., 1984.– 240с.
3. Вишенський В.А., Карташов М.В., Михайловський В.І., Ядренко М.Й. Київські математичні олімпіади 1984 – 1993 рр. Збірник задач: Навч. посібник. – К.: Либідь, 1993,–144с.
4. Вороний О.М. Готуємось до олімпіад з математики. – Х.: Вид. група «Основа», 2008. – 255с.
5. Гальперин Г.А., Толпыго А.К. Задачи Московских математических олимпиад М.: Просвещение, 1986.–304с.
6. Довбыш Р.И., Потемкина Л.Л., Трегуб Н.Л., Лиманский В.В., Оридорога Л.Л., Кулеско Н.А. Сборник материалов математических олимпиад. – Донецк: ООО ПКФ «БАО», 2005. – 336с.
7. Конет І.М., Паньков В.Г., Радченко В.М., Теплінський Ю.В. Обласні математичні олімпіади. – Кам'янець-Подільський: Абетка, 2000. – 304с.
8. Лейфура В.М., Мітельман І.М., Радченко В.М., Ясінський В.А. Математичні олімпіади школярів України 1991-2000: Навчально-методичний посібник. – К.: Техніка, 2003. – 541с.
9. Прасолов В.В. Задачи по планиметрии. Ч.1. – М.: Наука, 1991. – 320с.
10. Прасолов В.В. Задачи по планиметрии. Ч.2. – М.: Наука, 1991. – 320с.
11. Сарана О.А. Математичні олімпіади: просте і складне поруч. – Житомир: ЖДПУ, 2002. – 298с.
12. Федак І.В. Готуємося до олімпіади з математики: Навчальний посібник. – Кам'янець-Подільський: Абетка, 2006. – 420с.
13. Федак І.В. Обласні олімпіади з математики 1987-2005 рр. – Івано-Франківськ: ОІППО, 2005. – 164с.
14. Ясінський В.А. Задачі математичних олімпіад та методи їх розв'язування. – Вінниця, 1998. – 266 с.
15. Ясінський В.А. Практикум з розв'язування задач математичних олімпіад. – Х.: Вид. група «Основа», 2006. – 128с.